

Økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestagers talepapir

Det talte ord gælder

Anledning:	Europaudvalgets 'Høring om finanspagten'
Tid og sted:	9. februar 2012, kl. 13-13:15, i Landstingssalen, Folketinget

Indledning

Den nye aftale om en finanspolitisk pagt, som der blev opnået enighed om på det uformelle topmøde i det Europæiske Råd den 30. januar, er et stort og potentielt vigtigt skridt på vejen mod at sikre finanspolitisk disciplin som grundlag for en sund økonomisk udvikling i Europa.

Aftalen skal genoprette tilliden og holdbarheden i den økonomiske politik i Europa. Det er en forudsætning for at få løst den europæiske gældskrise, og det er samtidig et vigtigt bidrag til at forhindre fremtidige kriser.

Finanspagten skal sikre, at EU-landene får orden i deres eget finanspolitiske hus. Det er en nødvendig forudsætning for varig vækst og beskæftigelse.

Den mellemstatslige aftale om finanspagten skal supplere de styrkede finanspolitiske spilleregler og det bredere økonomiske samarbejde i EU, som vi har vedtaget med den såkaldte 'six-pack', (dvs. den

reformerede Stabilitets- og Vækstpagt og det nye samarbejde om makroøkonomiske ubalancer), og som vi nu er gået i gang med at implementere under det danske EU-formandskab.

En nødvendig forudsætning for at håndtere krisen er, at alle lande fører en sund og ansvarlig økonomisk politik, og gennemfører de vanskelige – men nødvendige – beslutninger. Det styrkede økonomiske samarbejde i EU, i kombination med den nye finanspagt, kan hjælpe de enkelte lande i denne proces.

Det nye i finanspagten

Den centrale regel i aftalen er en regel om budgetbalance, som indebærer, at landene årligt skal overholde et landespecifikt krav til den *strukturelle* saldo på de offentlige finanser, dvs. saldoen – eller forskellen mellem indtægter og udgifter – når der ses bort for virkningerne af konjunkturudsving og

midlertidige forhold, som ikke er et udtryk for ændringer i den økonomiske politik.

Finanspagtens krav til den årlige strukturelle saldo svarer i princippet til det gældende mellemfristede mål om balance i Stabilitets- og Vækstpagten. Det nye er to ting:

For det første at balancereglen skal forankres i national lovgivning, enten på forfatningsniveau, eller via en lov, der på anden måde garanterer at balancereglen bliver overholdt i de årlige nationale finanslove.

Ved at indføre balancereglen i landenes egen nationale lovgivning, søger man at styrke den finanspolitiske disciplin i de enkelte lande og at sende et klart signal til markedet om denne disciplin.

For det andet at kravet til den strukturelle saldo skal efterleves fra år til år, og ikke blot er et mål 'på mellemlang sigt'.

Aftalen og dens krav om strukturel balance på de offentlige finanser er et udtryk for sund økonomisk politik og ligger på linje med regeringens økonomiske politik.

Men hidtil har mange EU-lande ikke formået at efterleve deres mellemfristede mål, som fastsat i EU-reglerne – landene har gang på gang skubbet målet foran sig.

Krisen skyldes især, at de fleste EU-lande ikke i tilstrækkeligt omfang har konsolideret de offentlige finanser i gode tider og dermed opnået deres balancemål. Hvis alle lande gennem det seneste årti havde ført en sund økonomisk politik i overensstemmelse med finanspagten, ville Europa ikke være i en gældskrise som nu.

Danske prioriteter imødekommet

Uanset om Danmark melder sig ind i den nye aftale eller ej, vil aftalen være den målestok, som markederne vil måle dansk økonomisk politik efter. Det er på den baggrund regeringens ambition, at Danmark skal omfattes af aftalens bestemmelser i videst muligt omfang.

Vi har fra dansk side arbejdet for, at Danmark ikke vil være nødt til at ændre i grundloven for at lade sig omfatte af pagtens krav.

Denne prioritet er blevet imødekommet. Finanspagten er udformet sådan, at Danmark kan skrive balancereglen og korrektionsmekanismen ind i en budgetlov, som vedtages med et bredt parlamentarisk flertal, sådan som vi har tradition for i Danmark.

Arbejdet med en sådan national budgetlov er startet i overensstemmelse med oplægget i regeringsgrundlaget fra oktober 2011.

Den anden forudsætning for dansk deltagelse i finanspagten, som nu også er blevet imødekommet, vedrører metoden for måling af efterlevelsen af balancekravet. Den danske budgetlov skal kunne baseres på nationale skøn og metoder, og vurderingen af efterlevelsen af balancekravet under finanspagten skal ske med udgangspunkt i en helhedsvurdering, der vil kunne inkludere de relevante nationale forhold, og ikke kun baseres på den fælles EU-metode.

Euroforbeholdet

Jeg vil gerne benytte lejligheden til endnu en gang slå fast, at regeringen naturligvis respekterer euroforbeholdet – det udgør den klare ramme for Danmarks deltagelse i det økonomiske samarbejde i EU.

Euroforbeholdet indebærer, at Danmark ikke deltager i 1) den fælles valuta euroen, 2) ECB og den fælles pengepolitik, og 3) sanktioner i form af bøder i tilfælde af manglende efterlevelse af Stabilitets- og Vækstpagten.

Der er ikke noget i finanspagten, der ændrer på det. Regeringen finder det derfor fuldt foreneligt med euroforbeholdet at tilslutte sig finanspagten.

Afslutning

Det er regeringens klare hensigt, at Danmark både af økonomiske og europapolitiske grunde bør tilslutte sig aftalen, og deltage i de konkrete regler og bestemmelser i aftalen, som står åbne for ikke-eurolande.

Aftalens krav ligger generelt på linje med det fokus på ansvarlig økonomisk politik, som Danmark har haft gennem mange år og under skiftende regeringer,

herunder de danske målsætninger om strukturel balance på de offentlige finanser i de mellemfristede planer.

Og uanset om Danmark melder sig ind i den nye aftale eller ej, vil aftalen være den målestok, som markederne vil måle dansk økonomisk politik efter.

Dansk deltagelse i aftalen vil derfor sende et tydeligt signal til danskerne, markederne og virksomhederne om, at den danske regering fortsat agter at holde en ansvarlig og troværdig økonomisk kurs med balance mellem indtægter og udgifter, og ikke vil forbeholde sig retten til at slå bunden ud af statskassen.

Det understøtter tilliden – en tillid, som er en forudsætning for at få Danmark og Europa ud på den anden side af krisen og skabe vækst og beskæftigelse.

Tillid og troværdighed om den økonomiske politik er afgørende for Danmark, ikke mindst for at kunne forsvare fastkurspolitikken.

Forhåbentlig vil finanspagten skabe en mere ambitiøs og troværdig finanspolitisk ramme i Europa, som kan genskabe tilliden, ikke mindst i de lande, der aktuelt lider under mangel på tillid, og få os ud af gældskrisen.

Tak for ordet.